

KF59 Faste kvoter på digitale materialer og yderligere styrkelse af fysiske materialer

Baggrund

Københavns bibliotekers materialebudget skal både dække indkøb af fysiske bøger og digitale materialer som fx e-bøger. Den stigende benyttelse af digitale materialer giver øgede udgifter og færre penge til indkøb af fysiske bøger. Samtidig indebærer den demografiske udvikling, at der er færre midler til materialeindkøb pr. københavner end tidligere.

Derudover er det en udfordring for bibliotekerne, at der er et indtægtskrav på gebyrindtægter, og gebyrindtægterne er faldende. De manglende indtægter og øgede udgifter til digitale materialer er hidtil blevet dækket ved at reducere indkøbet af fysiske materialer. Det er en udfordring, fordi bogsamlingen er helt central for benyttelsen af de fysiske biblioteker – især for børn.

Indhold

Forslaget indeholder en samlet servicebevilling på 28,4 mio. kr. fordelt med 14,8 mio. kr. til styrkelse af indkøb til fysiske materialer, 9,6 mio. kr. til indkøb af flere digitale materialer samt 4,0 mio.kr. i kompensation for faldende gebyrindtægter. Fordelingen ud i årene kan ses i tabel 1.

Derudover indeholder forslaget et alternativt scenarium på samlet 24,4 mio. kr., hvor indtægter og indtægtskrav på 9,1 mio. kr. vedrørende biblioteksgebyrer flyttes over på en ny bevilling under Kultur- og Fritidsudvalget fra 2022, der håndteres som en fællesordning, hvor mer-/mindreforbrug afregnes over kassen og dermed påvirkes budgettet ikke til indkøb af materialer. Fordelingen ud i årene kan ses i tabel 2.

Styrkelse af indkøb af fysiske materialer

Det samlede materialebudget i 2021 er 36,0 mio. kr. Af dette estimeres udgifterne til digitale udlån i 2021 at udgøre 15,7 mio. kr. Det betyder, at der i 2021 vil være 20,3 mio. kr. til fysiske materialer. Med budgettønsket på 14,8 mio.kr. over 4 år lægges der op til at indkøbet af fysiske materialer styrkes markant, fordi det fortsat er grundstenen i bibliotekernes tilbud, og bibliotekerne skal vedblive at være attraktive fysiske kulturinstitutioner, der lever op til borgernes forventninger.

Fastholdelse af kvoter på digitale materialer

Den digitale vækst har været påvirket af corona, hvor det i lange perioder ikke har været muligt at besøge de fysiske biblioteker og låne bøger, og borgerne har derfor benyttet eReolen markant mere. Bibliotekerne er nu åbne igen, og for at fastholde det primære fokus på de fysiske materialer, kan kvoterne på digitale materialer fastlåses på et lidt lavere niveau i årene frem.

Det foreslås, at kvoten på e-bøger og lydbøger lægges fast på tre pr. måned pr. borger, og pointkvoten på Filmstriben lægges fast på syv point. Under denne forudsætning vil den digitale benyttelse stige mindre end med de nuværende kvoter, men der er behov for at tilføre materialebudgettet 9,6 mio.kr. til digitale materialer i 2022-2025. Kvoterne på e-bøger og lydbøger vil med forslaget være på niveau med før corona. Den reducerede kvote på syv point på Filmstriben reducerer udgiften og flytter fokus fra Filmstribens tilbud om spillefilm over på de mange dokumentarfilm og børnefilm af høj kvalitet, idet man får mest ud af Filmstriben ved at vælge disse film, som kræver færre point pr. film end spillefilm.

Afkobling af materialebudgettet for afhængighed af gebyrindtægter

Københavns Biblioteker har et indtægtskrav på gebyrer på 9,1 mio. kr. i 2021. I de seneste par år har indtægterne været dalende, mens indtægtskravet har været fastholdt og prisfremskrevet. Den forventede indtægt på gebyrer i 2021 er 7,9 mio. kr. Gebyrindtægterne er faldende, fordi digitale bøger afleverer sig selv, og fordi flere borgere afleverer fysiske bøger til tiden bl.a. på grund af notifikationer på sms, mail og app.

Bibliotekernes materialebudget skal ikke længere være afhængigt af disse gebyrindtægter. Der er to muligheder for at imødegå afhængigheden:

Bibliotekernes nuværende indtægtsniveau fra gebyrer fastholdes i de kommende år og eventuelle manglende udgifter finansieres permanent fra kommunens samlede budget. I så fald er der i perioden 2022-2025 behov for en bevilling på 1 mio. kr. årligt, som vurderes at kunne dække nettoomkostningerne. Dette er afspejlet i tabel 1 i økonomiafsnittet.

Alternativt scenarie er, at indtægter og indtægtskrav på 9,1 mio. kr. vedrørende biblioteksgebyrer flyttes over på en ny bevilling under Kultur- og Fritidsudvalget fra 2022, der håndteres som en fællesordning, hvor mer-/mindreforbrug afregnes over kassen og dermed påvirkes budgettet ikke til indkøb af materialer. Dette fremgår af tabel 2.

Økonomi

Indkøbet af fysiske materialer kan styrkes og udgiften til digitale materialer kan styrkes ved at tilføre materialebudgettet en servicebevilling på 24,4 mio. kr. i perioden 2022-2025. Dette er fordelt med 2,9 mio. kr. i 2022, 4,8 mio. kr. i 2023, 7,1 mio. kr. i 2024 og 9,6 mio. kr. i 2025.

Beløbene er baseret på en stigning på 5 pct. i benyttelse af Filmstriben og 15 pct. benyttelse af eReolen. Stigningen i benyttelsen afspejler primært nye brugere, men pga. kvoterne vil denne stigning i benyttelse kun give en mindre stigning i udgifter til digitale materialer end tilfældet ville være med de nuværende kvoter.

Der er i perioden 2022-2025 behov for en servicebevilling på 4,0 mio. kr. fordelt med 1,0 mio. kr. årligt, som vurderes at kunne dække nettoomkostningerne ved manglende gebyrindtægter.

Alternativt scenarie er, at indtægter og indtægtskrav på 9,1 mio. kr. vedrørende biblioteksgebyrer flyttes over på en ny bevilling under Kultur- og Fritidsudvalget fra 2022, der håndteres som en fællesordning, hvor mer-/mindreforbrug afregnes over kassen og dermed påvirkes budgettet ikke til indkøb af materialer. Dette fremgår af tabel 2.

Tabel 1. Oversigt over ønskets aktiviteter på alle styringsområder

Aktiviteter i forslaget (1.000 kr., 2022 p/l)	Styringsområde	2022	2023	2024	2025	I alt
Styrkelse af fysiske materialer	Service	3.700	3.700	3.700	3.700	14.800
Fastholdes af kvoter på digitale materialer	Service	-800	1.100	3.400	5.900	9.600
Kompensation for manglende gebyrindtægter	Service	1.000	1.000	1.000	1.000	4.000
Udgifter i alt (netto)		3.900	5.800	8.100	10.600	28.400

Tabel 2. Alternativt Scenarium: Indtægter og indtægtskrav vedrørende biblioteksgebyrer flyttes fra Kultur- og Fritidsudvalgets ramme og lægges i kassen.

Aktiviteter i forslaget (1.000 kr., 2022 p/l)	Styringsområde	2022	2023	2024	2025	I alt
Styrkelse af fysiske materialer	Service	3.700	3.700	3.700	3.700	14.800
Fastholdelse af kvoter på digitale materialer	Service	-800	1.100	3.400	5.900	9.600
Udskilning af gebyrer til ny bevilling	Service	-9.100	-9.100	-9.100	-9.100	-36.400
Udskilning af gebyrer til ny bevilling	Service	9.100	9.100	9.100	9.100	36.400
Udgifter i alt (netto)		2.900	4.800	7.100	9.600	24.400

Risikovurdering og proces

Den generelle risiko ved forslaget vurderes at være lav. Tiltaget kan igangsættes uden yderligere udvalgsbehandling.

Bevillingstekniske oplysninger

Tabel 3 - Udgifter til service

(1.000 kr., 2022 p/l)	Udvalg	Bevilling	Indtægt/ Udgift (I/U)	2022	2023	2024	2025	I alt
Styrkelse af fysiske materialer	KFU	1060	U	3.700	3.700	3.700	3.700	14.800
Fastholdelse af kvoter på digitale materialer	KFU	1060	U	-800	1.100	3.400	5.900	9.600
Kompensation for faldende gebyrindtægter	KFU	1060	U	1.000	1.000	1.000	1.000	4.000
Udgifter i alt				3.900	5.800	8.100	10.600	28.400

Tabel 4 - Alternativt Scenarium: Indtægter og indtægtskrav vedrørende biblioteksgebyrer flyttes fra Kultur- og Fritidsudvalgets ramme og lægges i kassen.

(1.000 kr., 2022 p/l)	Udvalg	Bevilling	Indtægt/ Udgift (I/U)	2022	2023	2024	2025	I alt
Stabilisere indkøb af fysiske bøger	KFU	1060	U	3.700	3.700	3.700	3.700	14.800
Øget brug af digitale materialer	KFU	1060	U	-800	1.100	3.400	5.900	9.600
Udskilning af gebyrer til ny bevilling	KFU	Ny bevilling	I	-9.100	-9.100	-9.100	-9.100	-36.400
Udskilning af gebyrer til ny bevilling	KFU	1060	I	9.100	9.100	9.100	9.100	36.400
Udgifter i alt				2.900	4.800	7.100	9.600	24.400

Øvrige tekniske oplysninger

Bydel og adresse

Bydele

Bydækkende? X							
Bispebjerg	Indre by	Vesterbro/kgs. Enghave	Valby	Amager Øst		Udenbys	
Nørrebro	Østerbro	Brønshøj/Husum	Vanløse	Amager Vest			
Adresse							

Høring

Har budgetnotatet været i høring?	Ja	Nej
IT-projekt (KIT)		X

Tidligere afsatte midler

Der er ikke tidligere afsat midler til formålet.